

2023-02-07

Miljödepartementet

Remissvar rörande "Reviderat direktiv om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse – förslag från europeiska kommissionen"

Mottagarens referens: M2022/01945

Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) har anmodats inkomma med synpunkter på ovan rubricerade remiss och önskar framföra följande.

SAMMANFATTNING

SVA har i sin granskning av förslaget till reviderat direktiv fokuserat på aspekter kopplade till djurhälsa och miljö. SVA:s bedömning är att direktivet väl täcker in viktiga aspekter med koppling till miljö. Dock saknar djurhälsoperspektivet helt vilket bör åtgärdas. SVA föreslår därför att genomgående tillämpa ett så kallat "One Health"-perspektiv istället för att enbart lyfta frågan ur perspektiven miljö och humanhälsa.

SPECIFIKA SYNPUNKTER

Direktivet täcker väl in viktiga aspekter och åtgärder med avseende på miljö och människors hälsa. Dock används recipienter för avloppsvatten inte enbart som råvatten till dricksvattenproduktion, badvatten eller för användning inom vattenbruk utan de utgör även viktiga källor för vatten till djur, både vilda djur och våra produktionsdjur. Negativ påverkan på vattenkvaliteten i recipienten kan även komma att påverka kvalitet på foder och bete i samband med bevattning av odlings- och betesmarker eller till följd av översvämning i samband med höga vattenflöden. Dessa djurhälsoaspekter saknas helt i det aktuella direktivet vilket SVA finner olyckligt. SVA föreslår därför att "One health"-perspektivet bör tillämpas i det uppdaterade direktivet. På så vis inkluderas såväl miljö och humanhälsa som djurhälsa, vilket går i linje med andra EU-strategier som berör detta område, så som t.ex. EU:s handlingsplan mot antibiotikaresistens ¹.

Recirkulering av avloppsfraktioner är viktigt ur växtnäringssynpunkt och SVA ställer sig positivt till en sådan recirkulation. SVA vill ändå understryka att man inte bör bortse från att trenden att korta ner kretsloppskedjor, det vill säga eliminera steg i processen tillbaka till konsument, kan öka risken för bland annat smittspridning. Det är därför av stor vikt att en förkortad recirkulationsprocess åtföljs av tillräckliga riskreducerande åtgärder för att undvika negativ påverkan på människors och djurs hälsa samt vår miljö. Recirkulation av

¹ A European One Health Action Plan against Antimicrobial Resistance (AMR) (2017). [amr_2017_action-plan_0.pdf \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/health/antimicrobial-resistance/one-health-action-plan-2017_en)

avloppsfraktioner är en komplex fråga som kopplar till en stor mängd olika utmaningar/faror, välkända och mindre välkända. För att skapa en långsiktigt hållbar strategi för återcirkulation av avloppsfraktioner är det därmed viktigt att se till utmaningar/faror ur ett brett perspektiv och inte låsa sig vid de frågeställningar som vi historiskt har hanterat. Direktivet lyfter främst fosfor, kväve, mikroplaster och läkemedelsrester som utmaningar/faror, medan andra föroreningar, exempelvis persistenta organiska miljögifter så som per- och polyfluorerade alkylsubstanser (PFAS), lyfts i mycket begränsad omfattning. SVA anser att detta är olyckligt och vill understryka vikten av att även dessa faror beaktas.